

Oponentní posudek disertační práci

Téma práce: Využití virtuálního imerzního prostředí pro nácvik komunikativních kompetencí začínajících učitelů

Jméno doktoranda: Mgr. Jan Fiala

Jméno oponenta: doc. Ing. Petr Hořejší, Ph.D.

Předložená disertační práce se zabývá tématem tréninku začínajících učitelů v prostředí virtuální reality, v tomto případě se jedná o nácvik schůzek s rodiči žáků. Jedná se o téma, které je díky nutné synergii se specifickými pokročilými informačními technologiemi, multioborové (pedagogika a informatika). Je třeba říci, že jen díky tomu, že na domácí katedře doktoranda probíhá dlouholetý výzkum na téma Využití VR ve výuce, bylo možné vyvinout důležitý prostředek pro výzkumnou část disertační práce, a sice softwarový produkt Virtuální třída, který je celosvětově naprosto unikátní a díky tomu je tak možné touto cestou tento produkt výzkumně rozvíjet a přinášet tak nové poznatky nejen k praxi, ale i k teorii. Z mého pohledu se tak jedná o naprosto originální téma, které vnáší celou řadu nových poznatků do zatím příliš neprobádané problematiky. Na základě rešerše byla v rámci disertační práce prokázána existující „research gap“.

Struktura práce respektuje standardní strukturu disertační práce (úvod, rešerše, metodika, výsledky, diskuze, závěr). Výzkumný problém, výzkumné otázky i cíle práce jsou definovány rozumně ve vztahu k tématu. Dále autor definuje dílčí pojmy. Osobně jsem ocenil, že se autor nevyhýbá ani definování a uvádění na pravou míru dnes „zprofanovaného“ termínu smíšená realita. Čtenář si na tomto místě udělá představu, jak autor základní pojmy vnímá. V rámci rešeršní teoretické částí jsou s využitím primárních zdrojů popsána relevantní témata a oblasti. Jen bych zde ocenil i popis aspektu Obdobné světové trenážery (SW nástroje využívající i nevyužívající virtuální realitu pro obdobný účel).

Pro samotný výzkum je využita metoda deskriptivního výzkumu, která není úplně běžnou metodou, proto jsem ocenil, že byla v práci popsána, a to včetně odkazů na zdroje.

Metodika testování je popsána srozumitelně a jednoznačně. Na několika místech bych doporučoval více rozvinout popis metodiky, ač dílčí informace jsou pak popsány v popisu průběhů experimentu, měly by se objevit na tomto místě. Jedná se o:

- Popis, jakým způsobem byli probandi předem seznámeni s prací ve VR prostředí
- Jak dlouhý čas byl poskytnut probandům na přípravu (informace je dále)
- Sice je opět dále řečeno, že probandi měli možnost na základě videa provést sebehodnocení (tuto možnost nevyužili), ale skutečnost, jak se bude pracovat s videem by bylo vhodné popsat v rámci kapitoly, kde se popisuje výzkumná metodika
- V popisu metodiky by bylo vhodné popsat hodnotící aspekty a jak byly stanoveny

Důkladně a správně je dále popsáno testování v rámci pilotní i experimentální fáze. Při výzkum velkou měrou pomáhal i tým odborníků. Bohužel v práci není uvedeno složení týmu a de facto ani jejich počet. Není tudíž jednoznačně zřejmé kolik lidí vyplňovalo dotazníky.

Výsledky i diskuze jsou zpracovány na vysoké úrovni a reflektují a správně zhodnocují provedený výzkum. Doktorand také porovnává výsledky práce s jinými výzkumy, vrací k výzkumným otázkám i cílům a navrhuje potenciální směr dalšího vývoje.

Vzhledem k tomu, že působím na technické fakultě, netroufám si hodnotit didaktický přínos práce. Z technického hlediska neobsahuje práce žádné nesrovnalosti (veškeré klíčové pojmy, hardware i software jsou správně technicky popsány).

Každopádně je třeba říci, že práce je jazykově a stylisticky na velmi vysoké úrovni a je velmi čtivá, přičemž jednotlivé kapitoly na sebe plynule logicky navazují.

Formální úprava disertační práce je na velice dobré úrovni. Na předložené práci je vidět, že při její realizaci vynaložil doktorand veliké úsilí. Z formálního hlediska uvádím některé drobné nedokonalosti práce:

- Osamělé kapitoly (např. kapitola 2.5.1, bez existence kapitoly 2.5.2)
- Užití slova neoptimálnější
- Na straně 54 chybí odkaz na bakalářskou práci
- Nešťastná formulace v Závěru: vzniká dojem, že zdroje 10,11,12 podporují tezi, že VR třída má velký potenciál (nejspíše se jedná o podporu potenciálu technických výukových prostředků)

Téma i zpracování je „silné“. Z mého pohledu je klíčové, aby tato zajímavá a přínosná myšlenka nezapadla a rozvíjela se dále.

Práce obsahuje 114 stran a 9 stran příloh. V práci je citováno celkem 66 zdrojů, přičemž se jedná o relevantní zdroje.

Na základě rozboru práce, posouzení formální a vědecké úrovně, správnosti teoretických i aplikovaných řešení oponent konstatuje, že práce splňuje obecné požadavky kladené na disertační práce. Posuzovaná disertační práce odpovídá takto obecně uznávaným požadavkům k udělení akademického titulu Ph.D. Po úspěšném obhájení práce **doporučuji** udělit uchazečovi titul Ph.D.

Dotazy:

Mohl byste více rozvést jeden z prezentovaných scénářů? Ukažte, prosím, co konkrétně měli probandi k dispozici v rámci přípravy a uveďte na příkladu, jak byl scénář spontánně modifikován během expozice.

Bude Vámi navržený koncept implementován do výuky budoucích učitelů na pedagogické fakultě?